Innovation ID	DTP0010000002471	Sr No : 1

Innovation Title: પશુને ખરવા – મોવા (Foot and Mouth Disease)

Category: પશુ સંવર્ધન

Notebook Number: Lok-(૧) ૨ April-૧૯૯૬ pg No.૧૧

Brief: પશુને ખરવા – મોવા (Foot and Mouth Disease) થાય તો નગોડ (Vitex negundo)નો ઉપયોગ

Detail: ખરવા-મોવાએ (Foot and Mouth Disease) વિષાણુથી થતો ચેપી રોગ છે. પશુની પગની ખરીમાં કીડા પડે છે અને મોંઢામાં પણ ચાંદા(ફોલ્લા) પડી લાળ ખૂબ ઝરે છે. આવા સમયે પશુ ખોરાક લઈ શકતુ નથી અને પગ તરછોડે છે. બળદને ખેતીકામમાં લઈ શકાતો નથી. દૂધાળા પશુનું દૂધ ઉત્પાદન ઘટી જાય છે.

ચોટીલા તાલુકાના લાખણકા ગામના પશુપાલક અમરશીભાઈ કહે છે કે, ખરવા – મોવાના ઉપચારમાં પશુની ખરી ચોખ્ખા પાણીથી સાફ કરી, એક કિલો જેટલા નગોડ (Vitex negundo) ના પાનને વાટીને સાતથી આઠ દિવસ સુધી દરરોજ પાટા બાંધવા. આ રીત ઘણી પ્રચલિત છે. છેલ્લા ચાલીસેક વર્ષથી આ પદ્ધતિ વપરાશમાં છે.

નગોડની જીવાણુનાશક અસર સિદ્ધ થયેલી છે. – ડૉ. જયવીર અંજારીયા

(આ પદ્ધતિનું પી.આર.સી. સોમભાઈ એચ. ઠક્કરે ભરેલ છે.)

Method of Use:

Caution:

Benefit:

Condition:

Material Used: નગોડ (Vitex negundo)

IPR Status:

Keywords: ખરવા, મોવા, Foot and Mouth Disease, પશુ, નગોડ, Vitex negundo, સુરેન્દ્રનગર

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૦૦૮૯	Member Type	Scout

First Name: ગોરધન | Middle Name: એ | Last Name: ઝાંપડીયા

Profession: | Designation:

Address 1:

Village: | Taluka:

District: | State: Gujarat | Country: India

Biography:

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૨૪૫૭	Member Type	Innovator

First Name: અમરશીભાઈ | Middle Name: ધનાભાઈ | Last Name: માલકીયા

Profession: ખેતી,પશુપાલન | Designation: ખેડૂત,પશુપાલક

Address 1:

Village: મુ. લાખણકા | Taluka: ચોટીલા

District: Surendranagar | State: Gujarat | Country: India

Biography:

આ ગામની વસ્તી ૧૫૦૦ની છે. તેમાં પુરુષ ૭૦૦, સ્ત્રી ૬૧૩ અને બાળકો ૧૮૭ છે.
આ ગામમાં ભણતરનું પ્રમાણ ૯૫ ટકા છે.
જાતી પ્રમાણ સેથઈ ૯૦ ટકા કોળી, ૭ ટકા હરિજન, ૨ ટકા બાવાજી, ૧ ટકા મિસ્ત્રી
શિક્ષણ અને ધંધાનું પ્રમાણ
શિક્ષણ ૯૫ ટકા, ધંધા ૮૫ ટકા,
શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં પ્રાથમીક શાળા
સ્નાતક ૧૫, અનુસ્નાતક ૫
મુખ્ય ધંધો અભ્યાસ નોકરી
બહાર નોકરી કરતા લોકો ૧૫ છે.

પાક પદ્ધતિ
ખરીફ- કપાસ, મગ, મઠ, તલ, બાજરી
રવિ - ઘઉ, જીરૂ, શાકભાજી
ઉનાળુ - ઉ. મગફળી, ઉ. રીંગણી

પશુપાલન

ગાય	૩૧૫	ગીર, કાંકરેજ	હુમડો	દૂધ
ભેંસ	૧૫૩	જાફરાબાદી	આહ નીકળવો	દૂધ
બળદ	૬૩૬	ગીર, કાંકરેજ	કાંધ આવવી	ખેતી
ઘેટા	૧૦૫૬			દૂધ, ઉન
બકરા	૯૦૦			

ઘર અને રહેઠાણ

કુલ મકાનો	૧૦૩૦	આધુનિક	
કાચા	૧૦૨૪	એકમાળ	૩
પાકા	૭	બે માળ	૩

વનસ્પતિ
ઝાડ અને પ્રમાણ ટકાવારીઓ ૪૫ ટકા

ખેતીના ઓજાર
જાતે વિકસાવેલા

આ ગામમાં પોસ્ટ ઓફિસ, ૨ મંદિર, ૨ તળાવ, ૩૧૭ કૂવા, ૭ એકર ગૌચર આવેલ છે.

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૫૦૯૪	Member Type	Verifier

First Name: સોમભાઈ | Middle Name: એચ | Last Name: ઠક્કર

Profession: | Designation:

Address 1:

Village: ૪૬, વર્ધમાન ટેનામેન્ટ, સોલા રોડ, ભુંયગદેવ પાસે | Taluka:

District: Ahmadabad | State: Gujarat | Country: India